

*'Muziek neemt
mijn spanning
weg'*

Vergoeding van muziektherapie

Veel zorginstellingen hebben muziektherapie in het behandelprogramma opgenomen. Dit betekent dat muziektherapie binnen het Zorgzwaartepakket (ZZP) vergoed kan worden. Muziektherapie in de eerste lijn wordt, afhankelijk van de zorgverzekeraar, uit het aanvullende pakket vergoed. Het is ook mogelijk om zelf een muziektherapeut in te schakelen. Er zijn steeds meer vrijgevestigde muziektherapeuten, velen daarvan komen bij patiënten aan huis.

Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie

De NVvMT is de beroepsvereniging van muziektherapeuten in Nederland. NVvMT muziektherapeuten hebben een hbo- of masteropleiding gevolgd om muziek op een verantwoorde wijze in een behandeling toe te passen. De meeste muziektherapeuten zijn opgenomen in het Register Vaktherapie. De NVvMT is aangesloten bij de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB).

Muziektherapeuten die werkzaam zijn in dit werkveld, hebben zich verenigd in de werkveldgroep Muziektherapeuten Verpleging & Verzorging. Het streven is om muziektherapeuten aan te sluiten bij Parkinsonnet.

CONTACT

Heeft u vragen? Wilt u meer weten over muziektherapie, of waar u een erkende muziektherapeut in de buurt kunt vinden? Kijk dan op www.muziektherapie.nl.

Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie
Fivelingo 253, 3524 BN Utrecht
T 030 - 280 04 32

Muziektherapie en Parkinson

*Muziek
beweegt
mij*

muziektherapie.nl !

Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie • info@nvvmt.nl • info@muziektherapie.nl • www.nvvmt.nl

Muziektherapie en Parkinson | In Nederland zijn er minstens 50.000 parkinsonpatiënten. Zij hebben te maken met een chronische aandoening die de kwaliteit van hun leven ernstig aantast. Bewegen en spreken wordt moeilijker, maar ook andere lichamelijke, cognitieve en emotionele klachten kunnen optreden. Wat muziektherapie voor een parkinsonpatiënt en zijn omgeving kan betekenen, leest u in deze brochure.

**‘Ritme
brengt me in
beweging’**

Wat is muziektherapie?

Muziektherapie is het methodisch inzetten van muziek binnen een therapeutische relatie, onderbouwd vanuit onderzoek. Er is individuele muziektherapie, maar ook groepsmuziektherapie. In muziektherapie maken we gebruik van de bijzondere eigenschappen en effecten van muziek. Zo kunnen klanken en melodieën een veilig en warm klimaat scheppen, onrust en stress reduceren, maar ook verbaal of non-verbaal contact bevorderen. Het ritme in muziek stimuleert beweging en spraak, daarnaast roept muziek ook vaak herinneringen op en raakt het soms diepe gevoelens.

Er zijn zelfstandig gevestigde muziektherapeuten, waar je als parkinsonpatiënt direct naar toe kunt, maar er zijn ook muziektherapeuten die samen met o.a. artsen, fysiotherapeuten, logopedisten, ergotherapeuten en psychologen onderdeel uit maken van gespecialiseerde behandelteams in revalidatiecentra en verpleeg- en verzorgingshuizen.

Parkinson

De ziekte van Parkinson is een hersenaandoening die gekenmerkt wordt door verschillende symptomen. De meest voorkomende liggen op het gebied van het bewegen zoals het trillen van de handen en benen, het trager worden van bewegingen en stijfheid van de spieren. De spraak kan achteruit gaan, waarbij articuleren moeizamer gaat en het stemvolume zachter wordt. Ook cognitieve problemen kunnen optreden zoals trager denken, gebrek aan initiatief en moeite met overzicht houden. Er kunnen ook slaapproblemen, stemmingsschommelingen of depressie als gevolg van de ziekte optreden. De ernst van de klachten en het beloop van de ziekte verschilt van persoon tot persoon.

Muziektherapie en Parkinson

In muziektherapie wordt de nadruk gelegd op wat de parkinsonpatiënt nog wél kan. De muziektherapeut biedt middels muziek manieren aan om meer grip op een probleem te krijgen en hij stemt zijn werkwijze af op elk individu. Binnen het muzikale contact maakt de therapeut gebruik van verschillende technieken om te komen tot o.a. het verbeteren van de houding, de beweging, het stemvolume, de intonatie en het kunnen uiten van emoties. De ritmische eigenschap van muziek is een belangrijk signaal om in beweging te komen of om de beweging vloeiender te laten zijn. Met een op de patiënt afgestemd ritme wordt er dan gewerkt aan het verbeteren van het looppatroon. Zingen is een manier waarbij stemvolume, intonatie en

articulatie getraind en ondersteund worden. Daarnaast roept het in contact zijn middels muziek gedeelde herinneringen en emoties op die kunnen leiden tot een vergroting van het gevoel van eigenwaarde, vermindering van somberheid of angsten. De muziektherapeut biedt verschillende muzikale werkvormen aan. Hij zal muzikaal en verbaal uitnodigen, ondersteunen en soms uitdagen met het oog op de te behalen doelen. Muzikale kennis of vaardigheden zijn niet nodig om aan muziektherapie deel te nemen.

MUZIEKTHERAPIE RICHT ZICH OP:

- Verbeteren van bewegingsstoornissen
- Verbeteren van taal- en spraakproblemen
- Verbeteren van initiatief en concentratie
- Acceptatie van de ziekte en rouwverwerking
- Verminderen van stress en spanningsklachten
- Verbeteren van depressieve en angstklachten
- Mantelzorgondersteuning

Werkwijze

In goed overleg met de parkinsonpatiënt en zijn naasten bekijkt de therapeut hoe muziektherapie kan aansluiten bij de hulpvraag. De muziektherapeut maakt vervolgens in overleg met de huisarts, specialist of psycholoog een behandelplan. Muziektherapie kan ook als combinatietherapie met logopedie, fysiotherapie en psychotherapie worden aangeboden.

De therapie wordt regelmatig geëvalueerd en in overleg bijgesteld. Hoe lang de muziektherapie gaat duren is afhankelijk van de aard van het probleem en de vorderingen binnen de therapie.

De muziektherapeut kan naast de behandeling advies geven aan de patiënt en zijn naasten over het gebruik van muzikale middelen in het dagelijks leven. Denk daarbij aan op maat gemaakte muziek die bruikbaar is tijdens het lopen of een programma om het beweegpatroon te onderhouden. Ook wordt vaak de mogelijkheid aangeboden om deel te nemen aan bijvoorbeeld een Parkinsonkoor of aan bewegingsgroepen, ondersteund met muziek.

WAT GEBEURT ER IN MUZIEKTHERAPIE:

- (het samen) bespelen van (soms aangepaste) muziekinstrumenten
- Bewegen op muziek
- Zingen en schrijven van liederen
- Beluisteren van muziek
- Neurologische muziektherapie training
- Gesprekken over wat de muziek oproept